

SGH

Informator	2019/2020
Tytuł oferty	Europa a migracje międzynarodowe: perspektywa interdyscyplinarna
Sygnatura	138010 - 1356 3 pkt. ECTS
Prowadzący	dr Marta Irena Pachocka

A. Cel przedmiotu

1. Zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami i definicjami z zakresu migracji międzynarodowych. 2. Przedstawienie migracji jako złożonego i wielowymiarowego problemu badawczego, którego najpełniejszy obraz otrzymuje się przez zastosowanie podejścia inter- i wielodyscyplinarnego. 3. Zaprezentowanie głównych trendów migracyjnych we współczesnym świecie, ich przyczyn, konsekwencji i uwarunkowań. 4. Zaznajomienie studentów z głównymi problemami i wyzwaniami w obszarze współczesnych i przyszłych migracji międzynarodowych. 5. Szczegółowe przedstawienie zakresu przedmiotowego, celów, założeń, mechanizmów i narzędzi polityki UE w dziedzinie migracji i azylu. 6. Rozwinięcie umiejętności studentów w zakresie analizowania wybranych aspektów współczesnych migracji międzynarodowych oraz polityki migracji i azylu UE, w tym oceny jej skuteczności i efektywności. 7. Zwiększenie świadomości studentów, iż kształtowanie celowej i spójnej polityki w obszarze migracji i azylu w warunkach członkostwa w UE jest niezbędne, aby stawić czoła aktualnym i przyszłym wyzwaniom migracyjnym i ich wielowymiarowym konsekwencjom. 8. Rozbudzenie wrażliwości studentów na problematykę migracji międzynarodowych, ich wielowymiarowych przyczyn i konsekwencji dla społeczeństw przyjmujących i wysyłających migrantów.

B. Program przedmiotu

Zajęcia koncentrują się na analizie i ocenie sytuacji w obszarze migracji międzynarodowych we współczesnej Europie, z naciskiem na UE, zarówno w odniesieniu do procesów migracyjnych, jak i wspólnej polityki w dziedzinie migracji i azylu. Migracje międzynarodowe na początku XXI w., zwłaszcza w kontekście europejskim, są ważnym i aktualnym problemem badawczym, którego najpełniejszy obraz uzyskuje się, stosując podejście inter- i wielodyscyplinarne.

C. Szczegółowe przedmiotowe efekty kształcenia

Wiedza	<p>Po zrealizowaniu programu przedmiotu student:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zna podstawowe teorie migracji międzynarodowych na gruncie wybranych nauk wraz z kluczowymi pojęciami i definicjami. 2. Posiada pogłębioną wiedzę na temat trendów w zakresie współczesnych migracji międzynarodowych (zwłaszcza w Europie/Unii Europejskiej), przyczyn i konsekwencji migracji, uwarunkowań migracji, a także głównych problemów i wyzwań migracyjnych. 3. Dysponuje szeroką wiedzą na temat polityki UE w dziedzinie migracji i azylu w zakresie jej genezy, ram prawno-instytucjonalnych, podstawowych mechanizmów i narzędzi w ujęciu teoretycznym wraz ich praktyczną realizacją na konkretnych przykładach (np. migracje legalne, migracje nielegalne, zintegrowane zarządzanie granicami zewnętrznymi). 4. Zna i rozumie wymiar zewnętrzny polityki migracji i azylu UE.
Umiejętności	<p>Po zrealizowaniu programu przedmiotu student:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Potrafi scharakteryzować główne trendy w zakresie współczesnych migracji międzynarodowych, ze szczególnym uwzględnieniem Europy i Unii Europejskiej; przedstawić ich przyczyny, konsekwencje i uwarunkowania; zidentyfikować główne problemy i wyzwania migracyjne na początku XXI wieku, zwłaszcza w kontekście europejskim. 2. Umie samodzielnie poszukiwać, gromadzić i selekcjonować rzetelne i obiektywne informacje i dane na temat migracji międzynarodowych w Europie/UE oraz polityki migracyjnej i azylowej UE w celu przeprowadzenia ich pogłębionej analizy, aby na tej podstawie formułować wnioski i rekomendacje. 3. Posiada umiejętność wykorzystywania podstawowych teorii migracji, metod i narzędzi badawczych do analizy współczesnych migracji międzynarodowych w kontekście UE oraz przedmiotowej polityki UE.
Kompetencje społeczne	<p>Po zrealizowaniu programu przedmiotu student:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wykazuje większe zainteresowanie i wrażliwość społeczną wobec aktualnej problematyki migracji międzynarodowych, stosując podejście inter- i multidyscyplinarne. 2. Jest świadomy złożoności i wielowymiarowości problemów i wyzwań związanych z migracjami międzynarodowymi w Europie, w tym w Unii Europejskiej, które wymagają odpowiedzialnego i spójnego formułowania, realizowania i oceny polityki UE w dziedzinie migracji i azylu. 3. Jest przygotowany do podjęcia pracy w krajowych i unijnych instytucjach, zajmujących się problematyką migracji i azylu. 4. Ma potrzebę dalszego pogłębienia wiedzy w zakresie problematyki migracyjnej i poszerzenia swoich umiejętności poprzez podjęcie studiów II stopnia.

D. Semestralny plan zajęć

- 1 Migracje międzynarodowe - wprowadzenie. Podstawowe pojęcia i definicje, źródła danych na temat migracji.
- 2 Migracje międzynarodowe jako złożony i wielowymiarowy problem badawczy w podejściu inter- i multidyscyplinarnym. Przegląd teorii migracji, trudności w badaniu migracji.
- 3 Rodzaje migracji.
- 4 Migracje a uchodźstwo i azyl. Migracje a obywatelstwo.
- 5 Migracje międzynarodowe we współczesnym świecie - trendy, przyczyny, konsekwencje i uwarunkowania, główne problemy i wyzwania.
- 6 Europa/Unia Europejska na światowej mapie migracji.
- 7 Polityka UE w dziedzinie migracji i azylu: geneza i ramy prawno-instytucjonalne.
- 8 Polityka UE w dziedzinie migracji i azylu: migracje regularne (legalne).
- 9 Polityka UE w dziedzinie migracji i azylu: migracje nieregularne (nielegalne) i powroty.
- 10 Polityka UE w dziedzinie migracji i azylu: uchodźstwo i azyl. Wspólny Europejski System Azylowy.
- 11 Polityka UE w dziedzinie migracji i azylu: zintegrowane zarządzanie granicami zewnętrznymi i polityka wizowa.
- 12 Wymiar zewnętrzny polityki migracji i azylu. Globalne podejście do kwestii migracji i mobilności.
- 13 Ocena polityki UE w dziedzinie migracji i azylu.
- 14 Kryzys migracyjny i kryzys uchodźczy w Europie. Odpowiedź UE. Europejska Agenda Migracyjna.
- 15 Przyszłość wspólnej polityki migracji i azylu. Analiza SWOT. Wnioski i rekomendacje.

E. Literatura podstawowa (obowiązkowe podręczniki)

1. Balicki J., Imigranci i uchodźcy w Unii Europejskiej. Humanizacja polityki imigracyjnej i azylowej, Wydawnictwo UKSW, Warszawa 2012 (wybrane rozdziały). 2. Borawska-Kędzińska E., Strąk K., Zarządzanie granicami, polityka wizowa, azylowa i imigracyjna, wyd. 2 zm., Instytut Wydawniczy EuroPrawo, Warszawa 2011 (wybrane rozdziały). 3. Castles S., Miller M.J., Migracje we współczesnym świecie, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2011 (wybrane rozdziały). 4. Duszczak M., Polityka imigracyjna Unii Europejskiej oraz swobodny przepływ pracowników - ewolucja i teraźniejszość, Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR, Warszawa 2010/2011 (wybrane rozdziały). 5. 25 wykładów o migracjach, red. M. Lesińska, M. Okólski, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2018. Materiały do lektury i analizy będą systematycznie przekazywane studentom podczas zajęć w semestrze. Przygotowanie do zajęć w trakcie semestru i ich zaliczenie wymaga korzystania z publikacji i baz danych statystycznych wybranych organizacji międzynarodowych, instytucji i sieci (m.in. UN, IOM, IMISCOE, OECD, UE), a także z przekazów medialnych tradycyjnych i elektronicznych.

F. Literatura uzupełniająca

1. Boswell C., Geddes A., Migration and Mobility in the European Union, Palgrave Macmillan 2010. 2. Kawczyńska-Butrym Z., Migracje: wybrane zagadnienia, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2009. 3. Okólski M., Fihel A., Demografia: współczesne zjawiska i teorie, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2012. Materiały do lektury i analizy będą systematycznie przekazywane studentom podczas zajęć w semestrze. Przygotowanie do zajęć podczas semestru i ich zaliczenie wymaga korzystania z publikacji i baz danych statystycznych wybranych organizacji międzynarodowych, instytucji i sieci (m.in. UN, IOM, IMISCOE, OECD, UE), a także z przekazów medialnych tradycyjnych i elektronicznych.

G. Najważniejsze publikacje autora(ów) dotyczące proponowanych zajęć

Pachocka M., Sobczak-Szelc K., Migracje przymusowe [Forced migration], in: 25 wykładów o migracjach [25 lectures on migration], eds. M. Lesińska, M. Okólski, Scholar, Warszawa 2018, pp. 334-351. Pachocka M., Wach D., Migracja a integracja (imigrantów) w Unii Europejskiej ? w poszukiwaniu rozwiązania [Migration and integration (of immigrants) in the European Union - in search of a solution], in: Unia Europejska. Istota, szanse, wyzwania [European Union. Essence, chances, challenges], eds. E. Latoszek, M. Proczek, A. Szczerba-Zawada, A. Masłoń-Oracz, K. Zajączkowski, CeDeWu Sp. z o.o., Warszawa 2018, pp. 127-160. Pachocka M., Visvizi A., Rethinking the Twin Migration and Refugee Crises in Europe through the Lens of Safety and Security, in: The European Union and the Eastern Partnership: Security Challenges, eds. C.E. Pacheco Amaral, V. Cucerescu, G. Gabrichidze, I. Horga, A. Kruglashov, E. Latoszek, M. Pachocka, Tipografia "Print-Caro", Chişinău, Tbilisi, Cernăuţi 2018, pp. 453-470. Pachocka M., Demographic Context of German and Korean Reunification, in: The German-Polish Reconciliation Policies: Insights for the Koreans, eds. K. Kozłowski, K. Stuewe, Oficyna Wydawnicza SGH, Warsaw 2017, pp. 115-132. Pachocka M., Looking beyond the current migration and refugee crises in Europe: a common policy of the EU and the outlook for the future ? in search of solutions, in: European Commission: Directorate-General for Education, Youth, Sport and Culture, Migrations: Jean Monnet Seminar 2016, Publications Office of the European Union, Luxembourg 2017, pp. 73-84. Pachocka M., The Eastern Partnership in Times of the Migrant and Refugee Crisis in the European Union, in: EU Association Agreements with Georgia, Moldova and Ukraine: Through Cooperation Towards Integration, eds. C.E. Pacheco Amaral, V. Cucerescu, G. Gabrichidze, I. Horga, A. Kruglashov, E. Latoszek, M. Pachocka, Tipografia "Print-Caro", Chişinău, Tbilisi, Chernivtsi 2017, pp. 17-31. Pachocka M., Misiuna J., Who counts as an unauthorized/ irregular/ illegal immigrant? Comparative analysis of the US and EU perspectives, "Studia Ekonomiczne. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach" 2017, no. 319, pp. 159-168. Pachocka M., Understanding the Visegrad Group states' response to the migrant and refugee crises 2014+ in the European Union, "Yearbook of Polish European Studies" 2016, vol. 19, pp. 101-132. Pachocka M., Importance of Migration and Border Management Issues for the Cross-border Cooperation Poland? Belarus?Ukraine in the Period 2014-2020 under the European Neighbourhood Instrument, "Eurolimes" 2016, vol. 21, pp. 89-106.

H. Sygnatury wymaganych prerekwizytów

nie są wymagane

I. Wymiar i forma zajęć

	Stacj.	Sb.Niedz.	Popołud.
Ogółem:	30	14	30
Wykład	30	14	30

J. Elementy oceny końcowej

egzamin testowy	30%
referaty/eseje	30%
inne (projekt zespołowy)	40%

K. Wymagana znajomość języka obcego

angielski

L. Kryteria selekcji

Lista rankingowa

M. Metody prowadzenia zajęćkejsy
gry

referaty
dyskusje
udział praktyków
inne